सर्गः ८ स्वशरीरशरीरिणावपि क्षणसंयोग विपर्ययौ यदा। विरहः किमिवानुतापयेन्नृपवाह्यैर्विषयैर्विपश्चितं ॥ ९० ॥ नपृथक्जनवच्छुचोवशम्बशिनामुत्तम गन्तुमर्हसि। द्रुमसानुमतांकिमन्तरं यदिवायौ द्वितयेपि ते चलाः॥ ९१ ॥ सतथेति विनेतुरुदारमतेः प्रतिगृह्यवचो विससर्ज्ज मुनिं। तदलब्धपदं हृदिशोकघने प्रति यातमिवान्तिकमस्य गुरोः॥९२॥

स्वशरीरेति। हे नृप यदा इमौ स्वस्य शरीरं देहः शरीरी आत्मा तावपि क्षणं क्षणमात्रं संयोगो विपर्ययो वियोगश्च ययोस्तौ तदा वाह्यैर्वहिर्भवैर्विषयै पुत्रादिभिर्विरहो वियोगो विपश्चितं पण्डितं किमिवानुतापयेत् न किञ्चिदित्यर्थः इवशब्दो वाक्यालङ्कारे ॥ ९० ॥ नेति। हे वशिनां जितेन्द्रियाणामुत्तमोत्कृष्ट त्वं पृथग्जनवत् नीचवत् शुचः शोकस्यवशमधीनतां गन्तुं प्राप्तुं नार्हसि युज्यसे द्रुमावृक्षाः सानूनि शिखराणि तद्वन्तः पर्व्वताश्च तेषामन्तरं विशेषः किं कः यदिवा यौ सति द्वितये द्वयेपि ते द्रुमाः सानुमन्तश्चलाश्चञ्चलाः स्युः ॥ ९१ ॥ सदृति। सोजः उदारा महती मतिर्बुद्धिर्य्यस्य तस्य विनेतुः शिक्षयितुर्व्वसिष्ठस्य गिरं वाणीं तथेति प्रतिगृह्य स्वीकृत्य मुनिं वसिष्ठशिष्यं विससर्ज प्रेषयामास अस्याजस्य शोकेन घने निविडे हृदि हृदये न लब्धं पदं स्थानं येन तत्तद्वचनं गुरोर्व्वसिष्ठस्यान्तिकं समीपं प्रति यातं प्रतिनिवृत्तमिव ॥ ९२ ॥